

Folkbildnings-
studieförbundens
intresseorganisation **förbundet**

Wallingatan 38, 111 24 Stockholm
Telefon 08-402 01 50 Fax 08-402 01 59
fbf@studieforbunden.se www.studieforbunden.se

**Folkbildning för introduktion
av nyanlända**

Introduktion av nyanlända

Hur ska vi på bästa sätt introducera de 40 000 flyktingar, anhöriga, arbetskraftsinvandrare och andra vuxna nyanlända som varje år kommer till Sverige för att bosätta sig här?

I en demokrati ska var och en erbjudas möjligheter att delta i gemensamma beslut om samhällets utveckling och ha möjligheten att utforma sina liv självständigt och leva i frihet. Detta förutsätter förstås att alla medborgare har de resurser som krävs för att kunna ta del av hela samhällslivet. Alla ska ges jämlika, kulturella, ekonomiska och sociala förutsättningar att delta i det som är vårt gemensamma Sverige. **För att klara av det krävs insatser från hela samhället.** Studieförbunden, med sin närhet till människor där de befinner sig, spelar en viktig roll inom integrationsarbetet och gör redan mycket för nyanländas möjligheter att etablera sig i Sverige.

Regeringens mål för introduktion och integration

Integrationspolitikens generella målsättning bygger på att alla, oavsett etnisk och kulturell bakgrund, har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Kommunerna har, på uppdrag av staten, fått ansvaret att erbjuda introduktion till nyanlända, som ska få en introduktionsplan, samhällsinformation samt svenska för invandrare (sfi). Regeringen har fört dialoger med civilsamhället och SKL (Sveriges kommuner och landsting) inom olika områden för att bättre tillvarata de ideella organisationernas kompetens. Syftet har bl.a. varit att stärka de ideella organisationernas roll när det gäller nyanländas etablering i det svenska samhället. I det speciella åtgärds paket, som regeringen tagit fram inom integrationsområdet, finns studieförbunden med som en självklar aktör. **Folkbildningsförbundet menar att en bred dialog med det civila samhället på lokal nivå är en förutsättning för att hållbara överenskommelser inom integrationsområdet ska kunna få en reell betydelse.** Studieförbunden vill spela en aktiv roll i introduktionsarbetet, vilket förutsätter tydliga överenskommelser kring samarbetet mellan kommunerna och studieförbunden. Vi kan bidra med lång tradition av att ta till vara människors styrkor samt handleda människor i olika livssituationer för att stärka individen. Dessutom har studieförbunden ett brett kontaktnät som är viktigt att ta del av för att ingå i samhället.

Introduktionsplan för en framtid i Sverige

Introduktionsplaner är ett etablerat instrument som används av samtliga kommuner och deras samverkanspartner. Introduktionsplanen ska vara ett aktivt och levande handlingsprogram för den nyanlända. Det är också en form av ”kontrakt” mellan den nyanlända och samhället. Arbetet med introduktionsplanen är en möjlighet för samverkande myndigheter, andra parter och den nyanlända att tillsammans skapa

en grund för introduktionen, utifrån personens bakgrund och mål. Introduktionsplanen är ett dokument som visar vad som planeras för den nyanlände och vad som genomförts för att nå målet med introduktionen, dvs. bli delaktig i det svenska samhället och kunna försörja sig.

Studieförbunden är speciellt skickade att arbeta med individuell handledning och har redan verksamhet som enkelt kan anpassas efter den modell som introduktionsplanen följer.

Inventera studieförbundens kompetens kring samhällsorientering

Utredaren professor Erik Amnå överlämnade i mars 2010 ett delbetänkande om samhällsorientering för nyanlända till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni. Hans förslag är att samhällsorienteringen i första hand ska ges på den nyanländes modersmål och ledas av personer med lämplig pedagogisk kompetens och ämneskunskap. Detta är nödvändighet för att samhällsorienteringen också ska präglas av dialog, diskussion och reflektion.

Om samhällsorienteringen ska omfatta anhöriga, individer med arbetstillstånd längre än ett år samt folkbokförda EES-medborgare handlar det om ca 30 000 personer årligen, som ska erbjudas minst 60 timmars samhällsorientering. Syftet är att underlätta en snabb etablering och främja ökad delaktighet i samhället. Innehållet spänner från abstrakta rättighetsprinciper över statliga institutioner och bostadssegregation till föräldramöten på förskolan. Inom varje ämnesområde behandlas värden, välfärdsstat och vardagsliv. Det gemensamma innehållet kompletteras med fördjupningar och tillägg utifrån deltagarnas egna frågor, tankar och kunskapsbehov

Nära människors vardag och intressen

Folkbildningsförbundet är övertygat om att introduktionen av nyanlända blir effektivare och mer framgångsrik om den sker nära människors vardag och tar avstamp i människors egna intressen och erfarenheter. En vardagsnära introduktion kan ske genom att samverka med och involvera studieförbunden. Folkbildningens kompetens, erfarenheter, infrastruktur och nätverk stärker nyanländas svenska och skapar naturliga ingångar i det svenska samhället. Flera deltagarundersökningar visar att studier vid studieförbund ger särskilt goda resultat och uppskattas av deltagare som söker ingångar i det svenska samhället.

En granskning av Skolinspektionen (2010) visar att sfi-undervisningen i högre utsträckning måste individanpassas och skapa möjligheter för deltagarna att påverka innehållet. Just det som studieförbunden är så bra på. Studiecirkeln som form

passar människor som behöver individuella lösningar och som, förutom kunskapsinhämtning, också söker sociala sammanhang. Studieförbunden erbjuder precis detta och vill därför återfå rätten att i egen regi anordna sfi-undervisning.

Studieförbunden och föreningslivet som inkörsport

Studieförbunden har cirka 300 medlems- och samarbetsorganisationer. Därigenom har folkbildningen en unik kontaktyta med invandrarföreningarna. Många gånger fungerar studielokalen, som den största och viktigaste mötesplatsen, där cirkelverksamheten naturligt når och introducerar många nyanlända in i det svenska samhället.

Lokala demokratiambassadörer informerar i olika samhällsfrågor, bl.a. ges valinformation för att öka valdeltagandet i stadsdelar med få som röstar, språkcaféer med informella konversationsträffar där deltagarna ges tillfälle att i en avslappnad atmosfär fräscha upp sina språkkunskaper över en kopp kaffe och äldresamling där äldre informeras av yngre om aktuellt inom samhällslivet, alltifrån hur försäkringskassan fungerar till att det är dags att vaccinera sig mot TBE.

Alla är alltid välkomna.